

JOODSE BEGRIPPEN

Charoset	Joods gerecht bestaande uit een zoet mengsel van appel, rozijnen en kruiden.
Chazan	De chazan is de voorzanger en voorganger tijdens de synagogedienst. Hij reciteert de psalmen, spreekt afwisselend alleen of samen met de andere aanwezigen de gebeden uit en zingt de traditionele melodieën.
Diaspora	Het Griekse woord diaspora, dat verstrooiing betekent, werd oorspronkelijk gebruikt om de ballingschap of galoet aan te duiden, waarin het joodse volk terecht kwam na de verwoesting van de tempel en de verdrijving door de Romeinen uit hun land, het huidige Israël, in het jaar 71. Het woord wordt ook nu nog gebruikt voor de joodse gemeenschap buiten de staat Israël.
Omertelling	De omerkalender dient als een geheugensteun bij het tellen van de dagen van de Omertijd. Deze periode van zeven weken valt tussen Pesach en Sjawoe'ot. Zie ook http://nl.wikipedia.org/wiki/Joodse_kalender
Sjabbat	De wekelijkse viering van de sjabbat, de zevende dag, begint op vrijdagavond bij zonsondergang. Het is een dag van rust, ter herinnering aan de zevende dag van de schepping, toen God uitrustte. Er heerst een algemene werkhouding, wat impliceert een verbod om vuur te maken, te koken, te dragen en handel te drijven, dus geldt uit te geven of te ontvangen. Het voedsel, dat van te voren bereid is, wordt warm gehouden in een zogenaamde sjabbatoven.
Sederschotel	De sederschotel staat op de eerste avond van Pesach tijdens de seidermaaltijd centraal op de feestelijk gedekte tafel. Op de schotel liggen: zeroa (een geroosterd lamsbot), beetsa (een gekookt ei), maror (bitterkruid), charoset (een zoet mengsel van appel, rozijnen en kruiden), karpas (groente, meestal peterselie), chazeret (radijs). Er staat ook een bakje zout water bij, en drie matzes liggen apart, van elkaar gescheiden in een matzekleedje, naast de schotel. Al deze spijsen vervullen een symbolische rol in het verhaal uit de hagada.
Sjofar	De sjofar of ramshoorn vervult een belangrijke rol in de joodse belevingswereld. De Tora werd op de berg Sinai door Mozes in ontvangst genomen bij luid sjofargeschal (Exodus 19: 16)
Synagoge	Synagoge is het Griekse woord voor bet ha kneset, wat huis van samenkomst betekent. Het is de plaats waar de Joodse gemeente bijeenkomt voor het gebed en om te leren, vandaar dat de synagoge ook wel sjoel genoemd wordt, wat afgeleid is van het Duitse Schule.
Tien woorden	De basis van de Joodse wet, die is vast gelegd in de Tora, wordt gevormd door de Tien Uitspraken, in niet-joodse kring bekend als de Tien Geboden, uit Exodus 20: 2 - 14 . Volgens de traditie heeft God zich tijdens de uittocht uit Egypte, door het geven van deze uitspraken aan Mozes, aan het Joodse volk geopenbaard. Deze gebeurtenis wordt jaarlijks tijdens Sjawoe'ot (het wekenfeest) herdacht.
Tora	De Tora, wat letterlijk lering of leer betekent, bestaat uit de eerste vijf boeken van Tenach. Deze 'vijf boeken van Mozes' omvatten de basis van het Joodse geloof en de vroegste geschiedenis van het volk Israël. Ze worden in het Hebreeuws met de beginwoorden van de tekst als volgt aangeduid: Beresjiet (Genesis), Sjmot (Exodus), Vajikra (Leviticus), Bamidbar (Numeri) en Devariem (Deuteronomium).

Zie voor meer begrippen <http://www.jhm.nl/cultuur-en-geschiedenis/woordenlijst>